

FIȘA DISCIPLINEI

1. Date despre program

1.1 Instituția de învățământ superior	Universitatea "Alexandru Ioan Cuza" din Iași
1.2 Facultatea	Facultatea de Teologie Ortodoxă
1.3 Departamentul	DEPARTAMENTUL DE TEOLOGIE ORTODOXA
1.4 Domeniul de studii	TEOLOGIE
1.5 Ciclul de studii	Licență – an univ. 2023-2024
1.6 Programul de studii/Calificarea	Teologie Ortodoxă Pastorală

2. Date despre disciplină

2.1 Denumirea disciplinei	<i>Istoria Bisericească Universală II</i> <i>Universal Church History II</i>						
2.2 Titularul activităților de curs	Conf. Dr. Pr. Daniel Niță-Danielescu						
2.3 Titularul activităților de seminar	Conf. Dr. Pr. Daniel Niță-Danielescu						
2.4 Anul de studiu	I	2.5 Semestrul	2	2.6 Tipul de evaluare	E	2.7 Regimul disciplinei*	OB / DF

* OB – Obligatoriu / OP – Opțional / F – Facultativ

3. Timpul total estimat (ore pe semestru și activități didactice)

3.1 Număr de ore pe săptămână	3	din care: 3.2 curs	2	3.3 seminar/laborator	1
3.4 Total ore din planul de învățământ	42	din care: 3.5 curs	28	3.6 seminar/laborator	14
Distribuția fondului de timp					ore
Studiul după manual, bibliografie și notițe					16
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					10
Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri					5
Tutoriat					
Examinări					2
Alte activități.....					
3.7 Total ore studiu individual					33
3.8 Total ore pe semestru					75
3.9 Numărul de credite					3

4. Precondiții (dacă este cazul)

4.1 De curriculum	Nu este cazul
4.2 De competențe	Nu este cazul

5. Condiții (dacă este cazul)

5.1. de desfășurare a cursului	Nu este cazul
5.2. de desfășurare a seminarului/laboratorului	Nu este cazul

6. Competențele specifice acumulate

Competențe profesionale	<p>CP1.Realizarea misiunii de propovăduire a credinței, în spirit irenic</p> <p>CP2.Proiectarea și elaborarea unui discurs argumentat pe baza textelor sacre (expunere verbală și scrisă)</p> <p>CP3.Enunțarea corectă a doctrinei Bisericii, precum și a mijloacelor transmise de aceasta pentru desăvârșirea persoanei și a lumii</p> <p>CP4.Pastorația eficientă a credincioșilor: consilierea acestora potrivit regulilor proprii (legi, canoane), precum și a normelor morale</p> <p>CP5.Analiza și interpretarea textelor religioase, a datelor privind istoria Bisericii și istoria religiilor, în contextul determinat de nevoia de dialog</p> <p>CP6.Săvârșirea ritualurilor cultice</p> <p>CP7.Consilierea credincioșilor în probleme de natură spirituală, interpersonală și socială</p> <p>CP8.Definirea <i>Istoriei bisericești universale</i> în contextul istoriografiei generale actuale și al celorlalte discipline istorice teologice</p> <p>CP9.Formarea și dezvoltarea conștiinței istorice în spiritul dialogului și al dragostei creștine</p>
Competențe transversale	<p>CT1.Cunoașterea și înțelegerea mecanismele psihologice umane, demonstrând empatie și aplicând cunoștințe despre comportamentul uman</p> <p>CT2.Stabilirea de politici organizaționale și de relații cu comunitățile locale, promovarea dialogului în cadrul societății și medierea conflictelor</p> <p>CT3.Formularea unei strategii de optimizare a pregătirii profesionale continue, prin actualizarea conținuturilor învățării, aplicarea tehnologiilor informației și prin utilizarea limbilor străine</p> <p>CT4.Coordonarea activităților de caritate, de filantropiat și de voluntariat</p> <p>CT5.Elaborarea de politici cu privire la chestiuni religioase</p> <p>CT6.Aplicarea tehnicilor de muncă eficientă în echipă multidisciplinară (intra și extra teologic), pe diverse paliere ierarhice, respectând principii de credință religioasă</p> <p>CT7.Aplicarea strategiilor de muncă riguroasă, eficientă și responsabilă, de punctualitate și conștiințiozitate misionară, pe baza principiilor, normelor și valorilor doctrinare, religios-morale și canonice</p> <p>CT8.Cunoașterea istoriei Bisericii creștine pentru a putea răspunde la provocările lumii actuale;</p> <p>CT9.Evidențierea raportului dintre tradiție și înnoire în istoria Bisericii</p> <p>CT10.Însușirea unei cât mai bune cunoașteri a deciziilor bisericești din trecut, valabile și astăzi</p>

7. Obiectivele disciplinei (din grila competențelor specifice acumulate)

7.1 Obiectivul general	Transmiterea cunoștințelor de <i>Istorie Bisericească Universală</i> necesare studiului teologic în ordinea cronologică a desfășurării evenimentelor și inițierea studenților în aprofundarea acestor cunoștințe prin studiu individual.
7.2 Obiectivele specifice	La finalizarea cu succes a acestei discipline, studenții vor fi capabili să: <ul style="list-style-type: none">- descrie evenimentelor majore din viața Bisericii în raportul lor de la cauză la efect- utilizeze cunoștințele dobândite pentru orientarea corectă în domeniul istoriografiei ecclesiastice- poată explica rolul formator al unor personalități istorice motivate din credința lor creștină

8. Conținut

8.1 Curs	Metode de predare	Observații (ore și referințe bibliografice)
1. Situația Bisericii în perioada Sinoadelor Ecumenice	expunere, conversație (curs interactiv)	10 ore
2. Dezvoltarea culturii și a misiunii Bisericii în secolele VIII-XI.		9 ore
3. Cauzele Schismei		9 ore

Bibliografie**Referințe principale:**

- Viorel Ioniță (coordonator), *Istorie Bisericească Universală*, vol. I, *De la întemeierea Bisericii până la anul 1054*, Manual pentru Facultățile de Teologie din Patriarhia Română, Editura Basilica, 2019.
- Ioan Rămureanu, Milan Șesan, Teodor Bodogae, *Istorie Bisericească universală*, vol. I (1-1054), ediția a III-a, București, 1987.
- Nicolae Chifăr, *Istoria creștinismului*, vol. I-III, Editura Trinitas, Iași, 2001-2004.

Referințe suplimentare:

- Adrian Gabor, *Biserică și Stat în timpul lui Teodosie cel Mare*, București, 2003.
- Nicolae Bănescu, *Istoria Imperiului Bizantin*, volumele I și al II-lea, București, 2000 și 2003.
- Asterios Gerostergios, *Iustinian cel Mare, sfânt și împărat*, traducere de Ovidiu Ioan, București, 2004.
- Henri-Irénée Marrou, *Biserica în Antichitatea târzie (303-604)*, trad. Roxana Mareș, București, 1999.
- Ioan G. Coman, „Și Cuvântul trup S-a făcut...” , Timișoara, 1993.
- John Meyendorff, *Imperial unity and christian division. The Church 450-680 A. D.*, New York, 1989.

8.2 Seminar / Laborator	Metode de predare	Observații (ore și referințe bibliografice)
1. Arianismul. Sinodul I Ecumenic	expunere, conversație	1 oră
2. Erezia pnevmatomahilor. Apolinarismul. Sinodul al II-lea Ecumenic		1 oră
3. Nestorianismul. Sinodul al III-lea Ecumenic		1 oră
4. Monofizismul. Sinodul al IV-lea Ecumenic		1 oră
5. Tulburările produse de nestorianism și de monofizism. Formarea Bisericilor vechi orientale		1 oră
6. Controverse origeniste. Sinodul al V-lea Ecumenic		1 oră
7. Monotelismul. Sinodul al VI-lea Ecumenic. Sinodul Qvinisext		1 oră
8. Iconoclasmul. Sinodul al VII-lea Ecumenic		2 ore
9. Monahismul, viața creștină, arta și cultul în secolele IV-IX		1 oră
10. Popoare creștinate în Apus		1 oră
11. Popoare creștinate de Bizanț. Activitatea Sfinților Chiril și Metodie		1 oră
12. Cultura teologică în răsărit și în Apus		1 oră
13. Schisma cea Mare		1 oră

Bibliografie

- Ioan Rămureanu, *Sinodul I ecumenic de la Niceea din 325. Condamnarea ereziei lui Arie. Simbolul niceean*, în „Studii Teologice”, nr. 1-2, 1977.
- Aurel Jivi, *1600 de ani de la Sinodul II ecumenic. Valoarea ecumenică a Simbolului niceo-constantionpolitan*, în „Studii Teologice”, nr. 7-10, 1981.
- I. Mihălcescu, *Sinodul al III-lea ecumenic ținut la Efes în 431*, ediția a II-a, București, 1927 (reeditare 2006).
- Teodor M. Popescu, *Importanța istorică a Sinodului al IV-lea ecumenic*, în „Ortodoxia”, nr. 2 - 3, 1951.
- Dumitru Stăniloae, *Definiția dogmatică de la Chalcedon*, în „Ortodoxia”, nr. 2-3, 1951.

- Milan Şesan, *Despre Bisericile orientale necalcedoniene*, în „Mitropolia Ardealului”, nr. 7–8, 1969.
- Ioan G. Coman, *Probleme dogmatice ale Sinodului V ecumenic*, în „Studii Teologice”, nr. 5-6, 1953.
- Viorel Ioniță, *Sinodul VI ecumenic și însemnătatea lui pentru ecumenismul actual*, în „Studii Teologice”, nr. 5-8, 1978.
- Vasile Loichiță, *Hotărârile și definițiile dogmatice de credință ale celor șapte sinoade ecumenice*, în „Mitropolia Banatului”, nr. 1 -2, 1959.
- Dumitru Stăniloae, *Hristologia Sinoadelor*, în „Ortodoxia”, nr. 4, 1974.
- André Grabar, *Iconoclasmul bizantin*, traducere de Daniel Barbu, București, 1991.
- Aurel Jivi, *Sinodul al VII-lea ecumenic*, în „Mitropolia Moldovei și Sucevei”, nr. 5, 1987.
- N. Chifăr, *Sinodul al VII-lea ecumenic, moment marcant al încheierii dogmelor hristologice*, în „Altarul Banatului”, nr. 7-9, 2000.
- Ovidiu Drimba, *Istoria culturii și civilizației*, vol. 2, București, 1987.
- Hélène Arhweiler, *Ideologia politică a Imperiului Bizantin*, traducere de Cristina Jinga, postfață de Nicolae Șerban Tanașoca, București, 2002.
- Louis Bréhier, *Civilizația bizantină*, traducere de Nicolae Spinescu, București, 1994.
- Jacques Le Goff, *Civilizația occidentului medieval*, traducere de Maria Holban, București, 1970.
- Vaarlam Merticariu, „Împărați bizantini monahi” în vol. *Priveghind și lucrând pentru mântuire*, Editura Trinitas, Iași, 2000.
- Alexandru-Florin Platon, Laurențiu Rădvan (editori), *De la Cetatea lui Dumnezeu la Edictul din Nantes. Izvoare de istorie medievală (secolele V-XVI)*, Iași, 2005.
- Francis Dvornik, *Slavii în istoria și civilizația europeană*, traducere de Diana Stanciu, București, 2001.
- Gheorghe Petraru, „*Mergeți în toată lumea și propovăduiți Evanghelia la toată făptura...*” *O istorie a misiunilor creștine*, Iași, 2014.
- Milan Şesan, *Ortodoxia în trecutul Europei Centrale*, în „Studii Teologice”, nr. 1-2, 1950.
- Asterios Gerostergios, *Sfântul Fotie cel Mare*, traducere de Marius Popescu, București, 2005.
- Dumitru Stăniloae, *Motivele și urmările dogmatice ale schismei*, în „Ortodoxia”, nr.2-3, 1954

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității, asociațiilor profesionale și angajatorilor reprezentativi din domeniul aferent programului

- Feed-back pozitiv, din partea absolvenților și a angajatorilor, privind calitățile, competențele și abilitățile dobândite.

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 Metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Curs	Participarea la curs în proporție de 50%	Examen scris	Suma notelor pe subiecte
10.5 Seminar/ Laborator	Participarea la seminarii în proporție de 70%		
10.6 Standard minim de performanță			
x			

Data completării
30.09.2023

Titular de curs,
Conf. Dr. Pr. Daniel Niță-Danielescu

Titular de seminar,
Conf. Dr. Pr. Daniel Niță-Danielescu

Data avizării în departament,
05.10.2023

Director de departament,
Lect.univ.dr.pr. Paul-Cezar HÂRLĂOANU